

Základní škola Doubrava, okres Karviná, příspěvková organizace	
Směrnice pro program školního poradenského pracoviště	
Vytvořila:	Mgr. Jana Ošeldová
Zodpovídá:	Mgr. Jana Ošeldová
Změny:	

SMĚRNICE PRO PROGRAM ŠKOLNÍHO PORADENSKÉHO PRACOVISTĚ

1 Právní vymezení

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. a potřebami vyplývajících z požadavků inkluzivního vzdělávání ve škole pracuje tým odborných poradenských pracovníků Školní poradenské pracoviště (dále také „ŠPP“). Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány především výchovným poradcem a školním metodikem prevence, kteří úzce spolupracují zejména s třídními učiteli, asistenty pedagoga, v součinnosti s vedením školy a s celým pedagogickým sborem.

2 Vymezení odpovědnosti jednotlivých členů ŠPP

Za poskytování poradenských služeb a komunikaci se školskými poradenskými zařízeními odpovídá ředitelka školy. Zodpovídá také za zajištění poradenských služeb kompetentními odborníky, kteří splňují kvalifikační požadavky zákona o pedagogických pracovnících, či si vzdělání v oblasti specializovaných činností doplňují.

Tento program školních poradenských služeb zahrnuje popis činností a vymezení odpovědnosti školních poradenských pracovníků. Tento program doplňují: Preventivní program školy, Strategie předcházení školní neúspěšnosti, Program proti šikanování, Krizový plán školy a Školní preventivní strategie a dalších projevů rizikového chování.

Cílem školy je, aby tyto poradenské a preventivní programy odrážely specifika naší školy i regionu a aby služby poskytované školou byly co nejlépe koordinovány se službami školských poradenských zařízení v regionu (PPP, SPC). Realizaci školního programu pedagogicko-psychologického poradenství napomáhá vytvoření vnitřního systému komunikace ve škole, na kterém se podílí vedle pracovníků školního poradenského pracoviště také vedení školy ve spolupráci především s třídními učiteli a dalšími pedagogy, kteří se podílejí na péči o žáky nadané, na kariérovém poradenství, na péči o žáky cizince i o žáky s potřebou podpory ve vzdělávání.

Rozdělení rolí, vytvoření časového prostoru na poskytované služby, zkvalitnění vzdělávání školních poradenských odborníků, týmová práce a spolupráce se specializovanými poradenskými pracovišti ve školství tj. pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP), speciálně pedagogickými centry (SPC), ale také se středisky výchovné péče (SVP), odborem sociální péče OSPOD a dále mimo školství - s řadou pracovišť, která se orientují na poskytování služeb krizové intervence, sociálních služeb, služeb z oblasti prevence rizikového chování i služeb zdravotnických zařízení, vytváří prostor pro operativní poskytování kvalitnějších školních poradenských služeb.

3 Rozsah poskytovaných poradenských služeb

Rozsah poskytovaných poradenských služeb i jejich struktura jsou ovlivněny velikostí naší školy, postavením školy v regionu, skladbou žáků, dosaženými kompetencemi odborníků a pedagogického sboru, prioritami školního vzdělávacího programu a tradicí školy. Vliv na kvalitu služeb má také úroveň spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry). Rádi bychom využili toho, že prostředí naší školy, kterou aktuálně dlouhodobě navštěvuje cca 115 žáků, umožňuje včasné odhalení možného problému žáka, i v těchto případech je však součinnost s odborníky (psychology a speciálními pedagogy) důležitá a často nezbytná.

Pracovníci školního poradenského pracoviště:

- ředitelka školy (Mgr. Jana Ošeldová) – koordinátor školního poradenského pracoviště
- školní metodik prevence a kariérový poradce (Mgr. Jarmila Kučerová)
- výchovný poradce (Mgr. Kristina Sýkorová)

Pracovníci, kteří se podílejí na poradenských službách a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole:

- zástupkyně ředitelky školy, která je též koordinátor ŠVP (např. úprava učiva pro nadané žáky, zpracování obsahu předmětů speciálně pedagogické péče)
- třídní učitelé
- učitelé a asistenti pedagoga
- učitelé vzdělávacích předmětů výchova k občanství, rodinná výchova, etická výchova

Náplň práce jednotlivých poradenských pracovníků vychází z přílohy č. 3 Vyhlášky č. 72/2005 Sb. dle změn uvedených ve Vyhlášce č. 197/2016 Sb. a je specifikována v přílohách této směrnice.

4 Organizace činnosti školního poradenského pracoviště

1. Pracovníci Školního poradenského pracoviště se scházejí dle potřeby, veškeré záležitosti týkající se ŠPP se řeší na pravidelných poradách. V oblasti péče o žáky se ŠVP a žáky nadané jsou v průběhu září na informační schůzce všichni pedagogičtí pracovníci školy výchovnou poradkyní informováni o vhodných postupech, volbě podpůrných opatření 1. stupně a jednotlivých krocích při potřebě poskytování podpůrných opatření. Je jim poskytnut metodický postup pro zpracování IVP (příloha č. 2), PLPP (příloha č. 3) a PI (příloha č. 4).
2. Při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření 2. - 5. stupně škola postupuje dle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění. Za správnost postupu odpovídá výchovný poradce, který vytváří ostatním pedagogům metodickou podporu.
3. Každý pedagog má k dispozici IVP a PLPP žáka a výtah z doporučení ŠPZ obsahující doporučené metody a formy práce a podpůrná opatření doporučená ŠPZ. Vyhodnocení efektivity IVP se dělá jednou ročně, případně dle potřeby.
4. Vyučující předmětů speciálně pedagogické péče a pedagogické intervence si vedou záznamy o postupech, které pravidelně elektronicky vyhodnocují do zpracovaného formuláře (1x za tři měsíce). Třídní učitelé vyhodnocují efektivitu PLPP také elektronicky 1x za tři měsíce.

5. Výchovná poradkyně provádí kontrolu záznamů, vyvozuje závěry, metodicky pedagogy podporuje ve vhodných postupech. Ve třídách se žáci s potřebou PO provádí hospitační činnost (dle potřeby či na základě žádosti učitele).
6. V případech řešení rizikového chování škola postupuje dle Krizového plánu školy, Minimálního preventivního programu a Směrnice k primární prevenci sociálně patologických jevů u žáků.
7. Netřídní pedagogové sledují situaci ve třídě. V případě vytipování žáka s potřebou PO předají informaci třídnímu učiteli, ten osloví ostatní pedagogy ve třídě, aby doplnili vlastní postřehy a informace předá výchovné poradkyni a řeší se na provozních poradách.
8. Pokud kterýkoliv učitel zaznamená rizikové chování žáků okamžitě informuje školního metodika prevence, se kterým situaci vyhodnotí a je zvolí další postup.

5 Zajišťování podpůrného opatření pedagogická intervence

Škola poskytuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podpůrná opatření prvního stupně, která spočívají v minimálních úpravách metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení; zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností.

Dle § 10 odst. 1 vyhlášky škola poskytování podpůrných opatření prvního stupně průběžně vyhodnocuje a vždy po třech měsících vyhodnotí do sdílených formulářů PI, zda vedou k naplnění stanovených cílů. Při tomto celkovém vyhodnocení, do kterého je vhodné zapojit všechny zúčastněné, je navržen další postup. V ideálním případě při odstranění příčin či kompenzaci obtíží je možné pedagogickou intervenci ukončit. Pokud obtíže přetrvávají, je třeba vyhodnotit, zda přijatá opatření přinášejí postupné zlepšení a má smysl v nich pokračovat i v následujícím období, nebo zda efektivní nejsou a je třeba žákovi doporučit vyšetření ve školním poradenském zařízení. Do doby, než škola obdrží doporučení, pokračuje v poskytování podpůrných opatření prvního stupně.

Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka. Pedagogická intervence se poskytuje jako opatření prvního stupně na základě rozhodnutí ředitelky školy.

5.1 Postup školy

Jestliže učitel při běžné pedagogické práci shledá, že žák nenaplnuje očekávané vzdělávací výstupy nebo je naopak naplňuje nad očekávání, zahájí proces identifikace potřeby a návrhu případné podpory. Pokud není třídním učitelem žáka, třídního učitele kontaktuje a o situaci ho informuje. Následně je vhodné svolat schůzku osob účastnících se výchovně vzdělávacího procesu, ideálně za přítomnosti žáka, pedagogů, kteří žáka vyučují, zákonného zástupce, školního poradenského pracovníka (výchovného poradce, metodika prevence, speciálního

pedagoga) a ředitelky školy, která o případném podpůrném opatření rozhoduje. Návrh na schůzku může podat kdokoliv z výše uvedených. Je vhodné vést žáky k tomu, aby dokázali rozpoznat své potřeby a o případnou podporu si řekli.

Cílem této schůzky je snaha o identifikaci možné příčiny vzdělávacích obtíží nebo v případě nadaného žáka oblastí, ve kterých dosahuje mimořádných výsledků. Následují návrhy na podpůrná opatření a jejich korelace s možnostmi školy. V případě indikací, pro které je vhodným podpůrným opatřením pedagogická intervence (viz níže), je komunikován soubor opatření (viz níže), který by mohl vést ke kompenzaci výukových obtíží, případně k dalšímu rozvoji oblastí, ve kterých žák dosahuje vynikajících výsledků. Tento návrh škola zpracuje do formuláře pedagogické intervence. V případě, že se výše uvedené schůzky zákonný zástupce neúčastní, škola ho informuje o přijatých opatřeních.

Následující příklady indikací a možných dílčích opatření se mohou vztahovat jak k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, tak k žákům nadaným. Nežádka se právě indikace těchto dvou skupin žáků mohou prolínat.

5.2 Příklady indikací, pro které je pedagogická intervence vhodná

- zdravotní omezení,
- delší nemoc,
- nezvládnutí distanční výuky,
- nedostatečné výsledky v dosahování očekávaných výstupů,
- málo podnětné rodinné prostředí,
- nedostatečná vnitřní motivace žáka,
- střídání škol, např. z důvodu střídavé péče,
- málo podnětné sociokulturní zázemí,
- nefunkční sociální vztahy ve třídě,
- možná oběť šikany,
- nesamostatnost při plnění úkolů jak při výuce, tak v domácím prostředí,
- nesamostatnost při využívání učebních zdrojů či technologií,
- úzkostnost, například z důvodu tlaku okolí na výkon,
- dílčí oslabení v některých oblastech v důsledku nadání v oblastech jiných,
- potřeba rozvoje nadání,
- výrazný zájem o určitou vzdělávací oblast,
- znalosti z určité vzdělávací oblasti nad rámec školního kurikula,
- vynikající výsledky v dosahování očekávaných výstupů,
- žák se intenzivně věnuje určitému oboru i v zájmových aktivitách atp.

5.3 Možná dílčí opatření, která lze zahrnout do pedagogické intervence

- úprava pedagogických strategií,
- srozumitelnější formulace vzdělávacích cílů,
- úprava způsobu zadávání učebních úkolů,

- úprava způsobu zadávání úloh určených k hodnocení,
- vysvětlení hodnocení a vztahu mezi učebními aktivitami a hodnocením,
- výroba či nákup a používání jednoduchých podpurných učebních pomůcek, přehledů, pracovních listů či sešitů,
- příprava zadání pro domácí přípravu a domácí procvičování,
- podpora vytváření návyků a postupů souvisejících s domácí přípravou,
- cílená individualizace přímo ve vyučování,
- individuální pomoc s plněním úkolů,
- cílená rozvíjení klíčových kompetencí k učení a k řešení problémů,
- intenzivnější práce s dovednostmi žáka získanými mimo školu (např. v neformálním vzdělávání, při volnočasových aktivitách nebo získáváním funkčních dovedností od rodičů či prarodičů – např. řemeslo, chovatelství, umělecká činnost atp.),
- příprava podnětných studijních úkolů pro nadané,
- uvádění učebních témat do souvislostí,
- zařazování rozšiřujícího učiva,
- příprava komplexnějších úkolů pro nadané,
- pomoc s vyhledáváním dalších učebních zdrojů,
- práce s obtížností a jejím zvyšováním do úrovně, kterou žák zvládne,
- další činnosti rozvíjející nadání, případně kompenzující oslabené oblasti tak, aby v nich nadaný žák dosáhl alespoň minimální úrovně stanovených cílů,
- využívání různorodých učebních materiálů, podpora časté sebereflexe atd.

V případě indikací pro aplikaci pedagogické intervence je možné tuto intervenci zahájit prakticky okamžitě. Není tedy nutné absolvovat standardní (dosud užívaný) postup pro vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Pedagogickou intervenci je možné poskytnout žákovi samostatně (individuální PI) případně je možné (pokud je to smysluplné a přinášející pozitivní efekt) jej zařadit do skupiny žáků, kde již PI probíhá (skupinová PI).

Pedagogickou intervenci může vést pedagog – učitel, vychovatel, asistent pedagoga, speciální pedagog ve vztahu k obsahu a cíli intervence. O zahájení realizace pedagogické intervence rozhoduje ředitelka školy.

V případě, že indikací výukových obtíží jsou, např. zdravotní postižení (zrakové, sluchové, tělesné, mentální), vady řeči, podezření na závažné vývojové poruchy učení a chování nebo kombinace více těchto postižení, doporučuje škola zákonnému zástupci vyšetření ve ŠPZ. Stejně jako doposud do doby, než škola obdrží doporučení od školského poradenského pracoviště, poskytuje žákovi podpurná opatření prvního stupně.

V Doubravě 1.9.2020

Mgr. Jana Ošeldová
ředitelka školy

Přílohy:

Příloha č. 1 Návrh systému školní podpory

Příloha č. 2 Metodický pokyn k vypracování IVP

Příloha č. 3 Plán pedagogické podpory (PLPP)

Příloha č. 4 Formulář pedagogické intervence

Příloha č. 5 Pracovní náplň výchovného poradce

Příloha č. 6 Pracovní náplň kariérového poradce

Příloha č. 7 Pracovní náplň metodika prevence

Příloha č. 8 Základní podpůrná opatření pro žáky s SPU či rizikem jeho rozvoje a pro žáky s mentálním postižením nebo oslabením kognitivního výkonu

Příloha č. 1 Návrh systému školní podpory

NÁVRH „SYSTÉMU ŠKOLNÍ PODPORY“

vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Škola realizuje vzdělávání dle školního vzdělávacího programu. U každého žáka sledujeme a vyhodnocujeme **individuální pokrok** (naplnění vzdělávacích cílů a osvojování klíčových kompetencí).

Vyhodnocování naplňování vzdělávacích cílů a osvojování klíčových kompetencí provádí všichni pedagogové, kteří se podílí na realizaci vzdělávání, ideálně spolu se žákem, ve spolupráci se zákonnými zástupci.

NADÁNÍ A MIMOŘÁDNÉ NADÁNÍ

Žák, který vykazuje vysokou úroveň v jedné či více oblastech

■ v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

■ přičemž rozložení schopností dosahuje **mimořádné úrovně** při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

SPECIÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ POTŘEBY

Žák nenaplnjuje očekávané cíle – zkoumáme příčiny tohoto stavu.

■ Jsou-li možnou příčinou např. nedostatečná domácí příprava, málo podnětné domácí prostředí, nedostatek vnitřní motivace žáka, zdravotní komplikace v rodině, delší nepřítomnost žáka ve škole, návrat z delšího pobytu v zahraničí, důsledky nezvládnutí distanční výuky atp.

■ Jsou-li možnou příčinou ovlivňující žákovo vzdělávání např. jeho zdravotní postižení (zrakové, sluchové, tělesné, mentální), vady řeči, podezření na závažné vývojové poruchy učení a chování nebo kombinace více těchto postižení.

Schůzka všech pedagogů podílejících se na žákově vzdělávání, školních poradenských pracovníků žáka, případně zákonných zástupců, ředitele školy (příp. dalších přizvaných osob)

PO 1. STUPNĚ

- Ve spolupráci se **všemi aktéry vzdělávání** zvolíme soubor opatření (**PEDAGOGICKOU INTERVENCI**) tak, aby došlo k **maximálnímu využití** žákova vzdělávacího potenciálu a ten dále rozvíjíme.
- Dbáme na to, aby žák i v **ostatních oblastech** dosahoval **alespoň minimálních** očekávaných cílů vzdělávání, případně očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oblastech.
- Při dohodě všech zúčastněných můžeme zpracovat plán pedagogické podpory (PLPP).

Smysluplnost a efektivitu navržených opatření **SPOLEČNĚ VYHODNOCUJEME** (minimálně 1x za 3 měsíce).

PO 2. – 5. STUPNĚ

- Posouzení ve **ŠKOLSKÉM PORADENSKÉM ZAŘÍZENÍ (ŠPZ)**

- Další postup dle **DOPORUČENÍ ŠPZ**

Smysluplnost a efektivitu navržených opatření **SPOLEČNĚ VYHODNOCUJEME** (v četnosti dle doporučení ŠPZ).

PO 1. STUPNĚ

- **Podpůrná opatření k jejich kompenzací:**
 - 1) jako **jednotlivá samostatná opatření**: např. výroba podkladů, případně pomůcek pro domácí přípravu, zdokonalování výkonnosti v oblasti oslabených funkcí (zraková percepce, sluchová analýza, paměť atp.), změna či úprava vzdělávacích strategií, změna ve způsobu zadávání studijních úkolů, formativní hodnocení, opakování a pomoc s osvojováním očekávaných výstupů či klíčových kompetencí atp. nebo
 - 2) **PEDAGOGICKOU INTERVENCI** jako **soubor** některých, nebo všech výše uvedených, nebo dalších (třeba i zde neuvedených) **opatření**.
- Při dohodě všech zúčastněných můžeme zpracovat plán pedagogické podpory (PLPP).

Smysluplnost a efektivitu navržených opatření **SPOLEČNĚ VYHODNOCUJEME** (minimálně 1x za 3 měsíce).

PO 2. – 5. STUPNĚ

- Posouzení ve **ŠKOLSKÉM PORADENSKÉM ZAŘÍZENÍ (ŠPZ)**

- Další postup dle **DOPORUČENÍ ŠPZ**

Smysluplnost a efektivitu navržených opatření **SPOLEČNĚ VYHODNOCUJEME** (v četnosti dle doporučení ŠPZ).

Považujeme za **důležité**, aby byl žák aktivně zapojen do všech částí **systému školní podpory** – aby se (pokud je to možné) podílel na **NÁVRZÍCH** jednotlivých opatření a **VYHODNOCOVÁNÍ** jejich úspěšnosti. Zvyšujeme tím pravděpodobnost úspěšného vytváření odpovědnosti za vlastní vzdělávání. **PEDAGOGICKÁ INTERVENCE** v novém pojetí je **soubor opatření** (pedagogických strategií, příp. nákupu či výroby základních pomůcek atp.) pomáhajících efektivně a neodkladně **kompenzovat vzdělávací obtíže žáků**, jejichž příčinu lze odhalit bez nutnosti absolvovat speciálně pedagogické vyšetření nebo (a zároveň) **rozvíjet jejich nadání a potenciál** v jedné či více oblastech.

Příloha č. 2 Metodický pokyn k vypracování IVP

- IVP je vypracováván v souladu s požadavky vyhlášky č. 27/2016 Sb. Detailní postup je uveden v aktuálně platném školním vzdělávacím programu.
- Na společné schůzce jsou všichni pedagogové výchovným poradcem seznámeni s doporučením ŠPZ. Na základě získaných informací IVP vypracovává třídní učitel, který spolupracuje s dalšími pedagogy na obsahu IVP (metody a formy práce pro jednotlivé předměty). Při vypracování pedagogové dohodnou možnost spolupráce se ZZ a uvedou ji do IVP.
- Kontrolu provádí a za správnost vypracování odpovídá výchovný poradce.
- Seznámení s vypracovaným IVP probíhá na společné schůzce všech pedagogů vyučujících ve třídě, kde se dotýčný žák vzdělává (včetně asistenta pedagoga).
- Poté je do školy pozván zákonný zástupce a na společné schůzce VP, ZZ a žáka je obsah IVP sdělen a případné nejasnosti dovysvětleny žákovi i zákonnému zástupci.
- Naplňování IVP je ZZ pravidelně informován prostřednictvím elektronické ŽK nebo při osobním jednání, v případě nefunkčnosti nastavených PO je na schůzce ŠPP dohodnut další postup (jednání se ZZ, oslovení ŠPZ).
- Zpracovaný IVP mají dispozici všichni pedagogové na sdíleném prostředí. V případě výuky (suplování, exkurze, dohled apod.) ve třídě, kam dochází žák vzdělávaný dle IVP, je jejich povinností se s IVP seznámit.
- Cílem všech pedagogů je vytvořit všem žákům podmínky pro vzdělávání dle jejich individuálních vzdělávacích potřeb, včetně spolupráce se zákonnými zástupci.

Příloha č. 3 Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení dítěte, žáka nebo studenta (dále jen „žák“)	Jméno a příjmení
Škola	ZŠ Doubrava, okres Karviná, příspěvková organizace
Ročník	
Důvod k přistoupení sestavení PLPP	
Datum vyhotovení	Datum vyhotovení
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni	Datum plánovaného vyhodnocení

I. Charakteristika žáka a jeho/její obtíží (silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

II. Stanovení cílů PLPP (cíle rozvoje žáka)
Zde uveďte, na základě výše uvedených faktů, jakých cílů u žáka chcete dosáhnout.

III. Podpůrná opatření ve škole (Doplňte konkrétní postupy v těch kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)
a) Metody výuky (specifikace úprav metod práce se žákem)
b) Organizace výuky (úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)
c) Hodnocení žáka (vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)
d) Pomůcky (učebnice, pracovní listy, ICT technika, atd.)
e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy (popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)
Zde uveďte, jak bude probíhat domácí příprava žáka, jak bude probíhat komunikace s rodinou, aby byla zajištěna realizace podpůrných opatření synergicky i v rámci domácí přípravy.

V. Podpůrná opatření jiného druhu

(respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě;
v jakých činnostech, jakým způsobem)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP

Dne:

(Naplnění cílů PLPP)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP

Dne:

(Naplnění cílů PLPP)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP

Dne:

(Naplnění cílů PLPP)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP

Dne:

(Naplnění cílů PLPP)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP

Dne:

(Naplnění cílů PLPP)

**Doporučení k odbornému
vyšetření¹**

☐ Ano

☐ Ne

☐ PPP

☐ SPC

☐ SVP

☐ jiné:

Role	Jméno a příjmení	Podpis a datum
Třídní učitel		
Učitel/é předmětu/ů		
Pracovník ŠPP	Mgr. Kristina Sýkorová	
Zákonný zástupce		

¹ Odpovídající zaškrtněte, případně doplňte.

Příloha č. 4 Formulář pedagogické intervence

Podpůrného opatření pedagogická intervence školní rok ...

Jméno a příjmení žáka:

Třída:

Datum od kdy je poskytována:

Důvod pro pedagogickou intervenci:

Cíl pedagogické intervence:

	Jméno a příjmení	Podpis
Třídní učitel		
Učitelé, kteří participují na pedagogické intervenci		
Výchovná poradkyně		
Ředitelka školy		
Zákonný zástupce žáka		

Průběh pedagogické intervence

Datum	Vyhodnocení pedagogické intervence	Návrhy na změnu

Datum	Vyhodnocení pedagogické intervence	Návrhy na změnu

Závěr:

Příloha č. 5 Pracovní náplň výchovného poradce

Výchovný poradce vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské. Působí v oblasti vzdělávacích problémů a výchovných problémů žáků 1. stupně. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci.

Působnost:

I. Poradenské činnosti:

1. Péče o žáky s výukovými potížemi a zdravotním postižením

- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory a potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.
- Zprostředkování vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
- Spolupráce s poskytováním služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona.

2. Péče o žáky 1. stupně s výchovnými problémy

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s výchovnými problémy a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci výchovného programu zaměřené na nápravu chování těchto žáků.
- Spolupráce s vhodnými školskými i poradenskými zařízeními při zajišťování opatření pro žáky s výchovnými problémy.
- Koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace výchovných opatření u těchto žáků.

II. Metodické a informační činnosti:

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - a) doplnění výsledků vyšetření žáků v poradenských zařízeních do matriky školy,
 - b) zprostředkování výsledků vyšetření žáků pedagogickým pracovníkům školy,
 - c) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - d) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - e) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
 - f) s tvorbou a vyhodnocováním výchovného programu pro žáky s výchovnými problémy,
 - g) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky,
 - h) v otázkách kariérového rozhodování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.
2. Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.
3. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
4. Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
5. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
6. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
7. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Dokumentace:

- Soustřeďuje odborné zprávy o žácích v poradenské péči.
- Vede databázi integrovaných žáků, soustřeďuje individuální vzdělávací plány.
- Soustřeďuje dokumenty výchovného programu pro žáky s výchovnými problémy.
- Vypracuje ***Rámcový celoroční plán výchovného poradce.***
- Vypracuje dokument ***Systém odhalování speciálních vzdělávacích potřeb ve škole.***
- Vede ***Výkaz práce výchovného poradce.***

Příloha č. 6 Pracovní náplň kariérového poradce

Kariérní poradce vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské. Působí v oblasti kariérní orientace pro žáky, kteří ukončují základní povinnou docházku, dále pro žáky, kteří chtějí pokračovat ve studiu na víceletých gymnáziích nebo konzervatořích. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci.

Působnost:

III. Poradenské činnosti:

1. Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:
 - a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství – kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
 - b) základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretaci zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
 - c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem),
 - d) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků ve spolupráci s třídním učitelem,
 - e) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
 - f) zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek,
 - g) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.
2. Poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona v kooperaci s výchovným poradcem školy.

3. Metodické a informační činnosti:

8. Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství pedagogickým pracovníkům školy.
9. Metodická pomoc žákům a zákonným zástupcům žáků při vyplňování přihlášek na střední školy a vydávání zápočtových lístků.

Dokumentace:

- Vede *Výkaz práce kariérního poradce*.

Příloha č. 7 Pracovní náplň metodika prevence

Školní metodik prevence vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské v oblasti záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu a dalšího rizikového chování. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci.

Působnost:

I. Poradenské činnosti:

1. Péče o žáky vykazující rizikové chování

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

2. Péče o žáky 2. stupně s výchovnými problémy

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s výchovnými problémy a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci výchovného programu zaměřené na nápravu chování těchto žáků.
- Spolupráce s vhodnými školskými i poradenskými zařízeními při zajišťování opatření pro žáky s výchovnými problémy.
- Koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace výchovných opatření u těchto žáků.

II. Metodické činnosti:

- Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.

- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
- Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s přijímáním odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

III. Informační činnosti:

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a další zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.

- Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školského poradenského zařízení.
- Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Dokumentace:

- Soustřeďuje odborné zprávy o žácích v poradenské péči.
- Soustřeďuje dokumenty výchovného programu pro žáky s výchovnými problémy.
- Vypracuje ***Rámcový celoroční plán metodika prevence.***
- Vypracuje ***Minimální preventivní program*** a ***Krizový plán školy***
- Vede ***Výkaz práce metodika prevence.***

Příloha č. 8 Základní podpůrná opatření pro žáky s SPU či rizikem jeho rozvoje a pro žáky s mentálním postižením nebo oslabením kognitivního výkonu

- respektování individuálního tempa žáka a jeho zvláštností
- kontrola porozumění zadání
- prodloužení časové dotace
- pozitivní zpětná vazba (pochvala)
- místo pro relaxační aktivity
- jiné prostorové uspořádání výuky
- používání kompenzačních pomůcek, PC, interaktivní tabule
- interakce žáků ve skupině
- spolupráce při řešení náročného úkolu
- respektování specifických předpokladů žáka
- hromadná výuka, individualizovaná, projektová, skupinová nebo diferencovaná výuka
- kontrola a dopomoc při pořizování zápisů z výkladu
- používání názorných pomůcek, přehledů učiva, tabulek, slovníků, kalkulačků
- multisenzoriální přístup
- zjištění, že žák porozuměl instrukcím a zadáním, ubezpečování se o správnosti plnění úkolu
- respektování zasedacího pořádku
- označování plánovaných změn ve výuce v denním režimu
- na pracovním místě žáka musí být pouze pomůcky, které aktuálně potřebuje
- prezentace úkolů v takovém formátu, aby žák nebyl rušen dalšími podněty
- volba individuálních, zcela konkrétních úkolů (eliminace či omezení komplexních úloh)
- předkládání činností, které přinášejí žákovi dobrý pocit
- uplatňování průběžné motivace
- nastavení vhodného systému odměn (razítko, samolepka, oblíbená činnost, atd.)
- dodržování didaktických zásad (názornost, přiměřenost, soustavnost, trvalost, uvědomělost, individuální přístup)
- spolupráce školy s rodinou (stejná strategie)
- aktivní trávení přestávek
- podněcování k verbálnímu projevu, vysvětlování neznámých pojmů, správný řečový vzor
- dramatizace, nácvik role
- speciálně pedagogická podpora i ve školní družině
- trénink paměti a koncentrace pozornosti (básně, písničky, atd.)
- individuální nácvik percepce (formou speciálních domácích úkolů)
- nácvik nadměrného využití všech smyslů
- vizualizace a verbalizace podnětů
- nepracujeme za žáka, ale s ním
- žáka vedeme postupně, zvláště když si neví rady
- plánujeme s žákem postupy práce
- trénink orientace v prostoru
- nácvik sociálního chování a sociálních dovedností
- používání návodných otázek
- nácvik komunikačních dovedností
- stanovení klidové zóny (volná lavice v zadní části třídy, koberec na sezení)
- zařazování her na ovládání neklidu
- možnost strávit nezbytně nutnou dobu v místnosti s učitelem konajícím pohotovost

- respektování rozmanité symptomatiky mentálního postižení a vývojovou úroveň žáka
- tolerance problémů v ústním i písemném vyjadřování
- kladná zpětná vazba žákovi
- podpora při zvládání neúspěchu
- úprava rozsahu a obsahu učiva
- kladení přiměřených nároků
- dát žákovi možnost přirozeně vyniknout
- zopakování podávané informace individuálně a v pomalejším tempu
- prezentace dané informace ve zjednodušeném znění s doplněním příkladů z praxe
- komunikace mezi všemi pedagogy, kteří se podílejí na vzdělávání a hodnocení žáka
- nastavení systému hodnocení a seznámení žáků dané třídy s jeho pravidly
- možnost aplikace slovního hodnocení či kombinace slovního hodnocení a známek
- stanovení přiměřeného rozsahu domácí i školní práce
- pokud žák nezvládá dokončit svoji práci v průběhu výuky, necháme ho dokončit práci formou domácího úkolu
- používání strukturovaných zápisů
- používání dialogu, hraní rolí, situační metody a brainstormingu
- střídání forem a činností během výuky
- využití odlišných forem výkladu (PC weby, tablety, specializované programy, encyklopedie, mazací tabulky, kopírované materiály)
- úprava režimu výuky
- respektovat aktuální úroveň čtenářských dovedností (nechat dítě slabikovat)
- nevyvolávat na hlasité čtení, nenechat ostatní negativně reagovat
- nehodnotit to, co žák nestihne, krátit požadovaný úkol
- kontrolovat, zda si žák správně přečte zadání
- upřednostnění ústního ověřování, doplňovací cvičení
- při učení naukovým předmětům využívat sluchových postupů
- hlasité učení, audiozáznamy, počítač, práce s tablety
- citlivě upozorňovat na chyby

Podpůrná opatření v oblasti problémového chování

- mapování chování a prožívání žáka (rozběr situace, zpětná vazba)
- nabídka možností dalšího řešení
- motivace a podpora prosociálního chování
- uvědomění si adekvátního chování (konkretizace očekávání)
- realizace individuálních pohovorů v různé frekvenci – od občasné po intenzivní dle naléhavosti problému
- dohoda na míře a charakteru součinnosti rodiče při řešení vzniklého problému
- určení a realizace adekvátní formy spolupráce s rodiči
- smlouva se žákem a rodiči (IVÝP)
- nabídka nebo zprostředkování další odborné péče pro žáka, rodiče či celou rodinu (SVP)
- z předchozích opatření vše, co lze u poruch chování využít
- využití asistenta pedagoga (místnost, kde může asistent pedagoga pracovat pouze s žákem)
- určení podmínek a limitů spolupráce
- práce se třídou
- stanovení a vyhodnocování konkrétních cílů a opatření, důslednost při jejich dodržování

- spolupráce s odborníky a institucemi (ŠPZ, OSPOD, PČR, kurátor, pediatr, pedopsychiatr, psychoterapeut, klinický psycholog)
- informace o spolupracujících institucích a možných řešeních směrem k žákům, rodičům i učitelům
- strukturace a pomoc s výběrem vhodných volnočasových aktivit

Úpravy průběhu vzdělávání pro nadané žáky

- vkládání učiva, které je doplňující a rozšiřující
- volba práce s doplňkovými zdroji
- alternativní domácí úkoly, samostatná práce v hodině
- používání formativního hodnocení žáka (dle jeho vstupní úrovně)
- respektování aktuální úrovně znalostí a dovedností
- omezení opakování již zvládnutého učiva
- práce s PC
- skupinová práce, práce ve dvojicích
- naučení efektivnímu vedení poznámek
- rozvíjení dovednosti pracovat s odbornou literaturou a slovníky
- rozvíjení slovního vyjadřování
- cvičení na rozvoj logického myšlení, rébusy
- eliminace stereotypu a mechanického učiva
- samostatné vyhledávání informací
- týdenní sebehodnocení práce, zároveň hodnocení učitelem, případně i spolužáky
- zadávání úloh s větším počtem řešení
- vytváření názorných schémat
- rozšiřování a obohacování slovní zásoby
- vlastní literární tvorba
- spolupráce vyučujících při vzdělávání nadaného žáka
- referáty pro třídu
- projektové dny (např. jak se dělá kniha)
- používání speciálních učebních materiálů a pomůcek (encyklopedie, internet, pracovní sešity, hry, příručky se zajímavými úlohami, pracovní listy)
- zapojení do soutěží a olympiád
- myšlenkové mapy, kritické myšlení
- klima třídy (pracovat na dobrém začlenění žáka do třídy)
- spolupráce s rodiči
- akcelerace (možnost přeskočení ročníku)
- podpora žáka v jeho nadání